

KAI KURIOSE LIGONINĖSE NEBELIKO ENDOPROTEZAVIMO OPERACIJOS EILIŲ

Šiuo metu keliose šalies ligoninėse visiškai nėra endoprotezavimo operacijos eilių. Pagal dabar galiojančią tvarką pacientas gali pasirinkti ligoninę, kurioje minėtos eilės yra trumpiausios. Nebeliko laukiančiųjų kelio sąnario endoprotezavimo eilės Kauno Raudonojo Kryžiaus klinikinėje, Telšių apskrities ir Ukmergės ligoninėse. Palyginti trumpa eilė Druskininkų ligoninėje – operacijos reikėtų laukti du mėnesius, tris mėnesius tektų laukti Kauno medicinos universiteto klinikose, Panevėžio ligoninėje, keturis mėnesius – Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų Centro filiale. Kitose ligoninėse laukiančiųjų kelio sąnario operacijos eilės gerokai ilgesnės: nuo aštuonių mėnesių iki daugiau nei trejų metų (ši rekordą pasiekė Vilniaus greitosios pagalbos universitetinė ligoninė).

Klubo sąnario endoprotezavimo eilių nebeliko Šakių ligoninėje, trumpa laukiančiųjų eilė Druskininkų ligoninėje (laukti operacijos tektų vieną mėnesį), kiek ilgesnė Telšių apskrities (reikėtų laukti septynis mėnesius) ir Biržų (aštuonių mėnesių laukimo eilė) ligoninėse. Daugiausia laukiančiųjų klubo sąnario operacijos, kaip ir kelio sąnario operacijos, Vilniaus greitosios pagalbos universitetinėje ligoninėje, kurioje laukti operacijos prireiktų ilgiau nei trejus metus.

Taip pat informuojame, kad sąnarių endoprotezavimo operacijos pacientų lėšomis išigytais endoprotezais atliekamos ir Tauragės, Elektrėnų, Anykščių ligoninėse bei UAB „Kardiolita“. Šiose gydymo įstaigose eilių dėl sąnarių endoprotezavimo operacijos nėra.

„Akivaizdu, kad Vilniaus greitosios pagalbos universitetinė ligoninė populiari: operuotis čia ketina daugiau nei trečdalis visų laukiančiųjų kelio sąnario operacijos – iš viso 3585 pacientai – ir beveik ketvirtadalis laukiančiųjų klubo sąnario operacijos – iš viso 2345 ligoniai. Vis dėlto jau treji metai nedidėja šioje ligoninėje atliekamų operacijų skaičius, tad ir pacientų eilė nemažėja. Ilgėja laukiančiųjų operacijos eilė Šiaulių ligoninėje. Jei Šiaulių ligoninė artimiausiu metu negalės gerokai padidinti operacijų skaičiaus, pacientams siūlysiame pasirinkti kitą gydymo įstaigą, pavyzdžiui, Kauno ligonines. Juk ir kitose šalies ligoninėse, sudariusiose sutartį su ligonių kasomis, atliekamos kokybiškos endoprotezavimo operacijos, dirba kvalifikuoti specialistai. Pacientai neturėtų kęsti sąnarių skausmų belaukdami operacijos – jiems vertėtų pasidomėti gydymo įstaigomis, kuriose ši operacija gali būti atlikta greičiau. Tarkime, šiuo metu dėl kelio operacijos pasirinkusieji Marijampolės ar Raseinių ligonines galėtų būti operuojami Kaune – Kauno Raudonojo Kryžiaus klinikinėje ligoninėje arba Kauno medicinos universiteto klinikose, kuriose eilės kelis kartus mažesnės ar jų visiškai nėra,“ – teigė Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Sveikatos priežiūros organizavimo skyriaus vedėjas Kęstutis Runkelė.

Primename, kad visa informacija apie eiles pateikiama Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos tinklalapyje www.vlk.lt, skyriuje „Sąnarių endoprotezavimas“. Šią informaciją galima gauti ir telefonu (8 5) 236 4133 nuo 14 iki 16 valandos (penktadieniais – iki 15.45 val.).

„Valstybinei ligonių kasai pradėjus interneto svetainėje skelbti operacijos laukimo trukmę ligoninėse itin sumažėjo gyventojų ar jų įtakingų tarpininkų prašymų greičiau, aplenkiant eilę, atlikti operaciją. Nors įprastai tokių prašymų netenkindavome, tekdavo skirti laiko atsakymams rengti,“ – sakė K. Runkelė, pastebėdamas, kad taip pat mažėja savo lėšomis kelio sąnarių endoprotezus perkančių pacientų. Pasak skyriaus vedėjo, padaugėjo ligoninių, kuriose pacientai gali greičiau sulaukti operacijos, todėl pirkti endoprotezo komercine kaina neskubama.

Lietuvoje sąnarių endoprotezavimo operacijos atliekamos net 24 ligoninėse. „Tiek poliklinikos, tiek ligoninės turėtų daugiau dėmesio skirti paciento informavimui: suteikti aiškia informaciją apie gydymo įstaigas, atliekančias endoprotezavimo operacijas, ir kiek šios paslaugos tenka laukti kiekvienoje iš jų. Pacientų informavimo tvarka išdėstyta sveikatos apsaugos ministro patvirtintoje Sąnarių endoprotezavimo ir išlaidų sąnarių endoprotezams išgyti kompensavimo tvarkoje. Dokumente reglamentuota, kad gydytojas ortopedas traumatologas per konsultaciją pacientui turėtų įteikti net rašytines atmintines (ši informacija pateikiama Valstybinės ligonių kasos interneto svetainėje)“, – pabrėžė K. Runkelė.

Norinčiųjų gauti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis perkamą endoprotezą ar kompensaciją už jį prašymai, kaip ir anksčiau, priimami Valstybinėje ligonių kasoje prie Sveikatos apsaugos ministerijos (siųsti adresu: Kalvarijų g. 147, 08221 Vilnius). Užpildyti prašymą turėtų padėti gydymo įstaigų darbuotojai, prie jo būtina pridėti gydytojo ortopedo traumatologo konsultacijos išvadą.

Jei pacientas, sulaukęs sąnario endoprotezo vienoje gydymo įstaigoje, pageidauja operuotis kitoje, jis į Valstybinę ligonių kasą turi atsiųsti prašymą pakeisti gydymo įstaigą. Prašymą kompensuoti sąnario endoprotezo išsigijimo išlaidas ne vėliau kaip per 90 dienų po operacijos turėtų pateikti ir savo lėšomis išsigijusieji endoprotezą. Kompensacija mokama eilės tvarka pagal prašymų registravimo datą, atsižvelgiant į Valstybinės ligonių kasos finansines galimybes.

Dar vienas svarbus dalykas – visiems pacientams, kuriems buvo atlikta endoprotezavimo operacija, gydymo įstaigos turi išduoti medicininės reabilitacijos siuntimą. Tinkamas pacientų reabilitavimas padeda sugrąžinti judėjimo funkcijas, darbingumą, gyvenimo kokybę.

Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos